

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Rang és mód.

E két eszme ragadja az egyedet, a családot, a társadalmat, a nemzeteket a fejlődés, a hatalom, a szellemi és anyagi nagyság zenitjéhez és e két eszme lesz az, mely egykor az elért magaslatról ugyanezeket a megsemmisítés örvényébe fogja taszítani.

A rang és mód ádáz harca, mely már az első ember létrejöttével megkezdődött és csak ott fog végződni az utolsó porhüvely sirhalmában. Lapozgassuk a népek történetének lapjait és tegyük tanulmány tárgyává fénykoruk, avagy erkölcsi és anyagi hanyatlásuk okait, bizonyára ezek lesznek a legelső okok: rang és mód.

S a mit a nemzetek élettörténetében tapasztalunk, ugyanazt észlelhetjük a társadalom életében is. Ha valamire, úgy e két eszmére bátran elmondhatjuk: vanitatum vanitas!

A mai társadalom sem ment tőle. Ott rágódik ez a társadalom szervezetén és napról-napra láthatjuk miként növekedik az a seb, melyet egy erkölcsi, mint anyagi létének gyökerein ver.

Mi idézi elő terjedését? Az emberek hiúsága, erkölcsi gyarlósága, gyöngye jelleme, laza gondolkodása.

Anyagi világban élünk ma, hol az embert nem szellemi, hanem anyagi nagysága után osztályozzák. Csoda-e aztán, ha a társadalom, az egyén kivétel nélkül a humanizmus köntöséből, felölti a materializmusét, mely alatt csak önérdékét, hiúságát dédelgeti.

Csoda-e aztán, ha egész élete csak küzdelem, mely a rangnak és módnak minél nagyobb fokban való elérésében kulminálódik?

Nem. Az ok magában rejti az okozatot, a csira magában hordja a veszélyes ragály romboló képességét.

Ki van ma megelégedve sorsával? Senki. Mindenki nagyobb, hatalmasabb faktornak akar látszani, mint a milyen szellemi és anyagi erejéhez mérve lehet. S miután mai napság a megítélésnél a külsőség, a fény, a pompa a mérvadó: az egyén ép úgy, mint a társadalom erre fordítja a legtöbb súlyt.

Fájdalom, hogy csak pillanatig tart. Az akció reakcióit szül.

A mai kor gyermeke a legtöbb esetben csak a jelennel él; a rangot nem tudja összhangzó viszonyban tartani a móddal: amannak dedelgetésére felemészti anyagi erejét, de a lejton megállani nem tud s oly tettekre vetemedik, melyek

örvénybe ragadják őt magát, családját és másokat is.

Erkölesei és anyagi bukások napi renden vannak, melyeknek legfőbb oka a rang és mód utáni örült törekvésben rejlik. E napi renden levő esetek pedig szomorú tanúi, hogy a társadalomban mily hatalmasan terjedt el a rang és mód pusztítása.

Ma mindenki ur akar lenni, ha van módja, ha nincs. Ma nem a módot teszik a rang elé. Nincs a mai kor társadalmának előrelátó, beosztó képessége. A divatnak ép úgy, mint saját hiúságának, feltűnési vágyának hódol a mai kor gyermeke, midőn tehetség nélkül erővel igyekszik a rangot, a módot játszani.

Ez a játék pedig a család, a társadalom és a nemzet erkölcsi és anyagi erejének meglazulását vonja maga után.

Igen, mert a rang és mód utáni szertelen vágy szenvedélylyé fajul, öngyővé, materialistává teszi az embert, kiirtja agyából és szívéből a humánus eszméket és érzelmeket, elfeledtetni vele, hogy a társadalom, a haza munkát és áldozatot vár, minden idejét önérdékének előmozdítására, feltűnési és csillogási vágyának kielégítésére fordítja. A szó szoros értelmében rabja lesz a rang és mód utáni hajszá divatjának, melynek, ha egyszer szolgálatába állt, sohasem tud tőle szabadulni. Olyan lesz, mint a hegyről gördülő lavina, mely folyton növekedve, örületes gyorsasággal rohanna alá, rombol, pusztít mindent, mi útjába kerül, míg valami hatalmas szirtzen szertemálik.

E rombolás hatását megbénítani, politikai és hazafias kötelesség. E kötelesség teljesítésére pedig első sorban maga a társadalom, a sajtó, az iskola, az egyház hivatottak.

Fogjanak ezek kezét a veszedelmes társadalmi betegségnek egyesült erővel való legyőzésére és tovaterjedését megakadályozni sikerül.

Don Carlos.

Védekezés a difteria ellen.

A belügyminiszter a difteria-ellenes vérsavó árusítására vonatkozólag a következő körrendeletet, illetve rendeletet adta ki: Körrendelet, valamennyi törvényhatóságnak. A difteriának vérsavóval való sikeres gyógyítását tanúsító, naponta szaporodó tapasztalatokból következtetni lehet, hogy a difteria-vérsavó mai kereslete állandó lesz, minélgyva előállításának szabályozása közegészségügyi szempontból szükséges. Az orsz. közegészségügyi tanács véleményének alapján a difteria-vérsavót oltó-anyagnak kell tekintenem s mert a gyógyszereszek maguk az készíteni nem képesek; továbbá, mert hatékonyságát ez idő szerint

csak külön laboratóriumokban állati kísérletek útján lehet megállapítani, a gyógyszerkönyvbe való felvételét, vagyis gyógyszerárakban való kötelező tartását ezáltal nem rendeltem el; szükségesnek tartom azonban, hogy ezen oltóanyag megbízható minőségben s lehetőleg könnyen hozzáférhetőleg a közönség rendelkezésére álljon s addig is, míg ez iránt a gyógyszer árszabványban intézkedés lesz tehető, elarusítási ára megszorítsák. Ehhez képest az erre vonatkozó rendeletemet oly felhívással küldöm meg mellékelten a törvényhatóságnak, hogy annak közhírre tétele iránt intézkedjék s az abban foglaltak betartását szakközvegyei által szigorúan ellenőriztesse. Együttal meghagyom, hogy a tisztí orvosok a gyógyszerárak és más előírt helyek vizsgálata alkalmával a serum-készletet átnézzék, a romlottaknak vagy más tekintetben gyanúsaknak talált üvegeseket a forgalomból kivessék és ezen eljárásukról minden alkalommal külön jelentést tegyenek. Tekintettel végül arra, hogy az országban a difteria-ellenes vérsavóval végzett védő oltások és gyógykísérletek eredményeinek ismerete egy gyakorlati, mint tudományos tekintetben felette fontos, felhívom egyúttal a törvényhatóságot, hogy törvényhatósága kerületén a vérsavóval végzett gyógykísérletek eredményeiről m. é. 8931. sz. a. kelt rendelettel megküldött minta szerint ide lehetőleg magán orvosoktól is beszerzett pontos kimutatásokat terjesszen fel E kimutatásokban mindenestire feltüntetendő, hogy az oltások mily gyártmányu serummal végeztek és hogy az egyes betegeknek melyik oltást kapott mikor és hol, a minek az üvegen jelezve kell lennie. Kívánatos, hogy a kimutatásokat kitöltő orvosok az észrevételek rovatában gyakorlati szempontból érdeklő klinikai észleleteikről is röviden megemlékezzenek. A kimutatások folyó évi március hó 1 ig ide okvetlenül beküldendők.

A belügyminiszteri rendelet pedig a difteria elleni vérsavó oltóanyagának előállítására, árszabása és ellenőrzése tárgyában, így hangzik: 1. A difteria-ellenes vérsavót az ország területén forgalomba hozni, csupán a vérsavót termelő állami telepek és az ezután esetleg engedélyezendő hasonló intézeteknek, továbbá a gyógyszeráraknak és a m. évi március 3-án 12.903. sz. alatt kelt itteni rendeletben megjelölt, vérsavót termelő külföldi gyáraknak, illetőleg azok hazai bízományosainak szabad.

2. Azon budapesti gyógyszereszek, kik a difteria-elleni vérsavót tartani ohajtják, azt a gyári beszerzési árnál legfeljebb 30%-kal drágábban árusíthatják el.

Vidéki gyógyszereszek azonban, tekintettel arra, hogy ezen oltóanyagának aránylag könnyű romlékonyságánál fogva az anyag árusításánál nagyobb veszteségeknek vannak kitéve, mint a fővárosiak, akik a szükséglet és kereslethez alkalmazkodva, az anyagot könnyebben szerzethetik be s ennél fogva nem kénytelenek azt hosszabb ideig raktáron tartani, a gyári beszerzési árakhoz legfeljebb 50% hasznót számítva árusíthatják el a vérsavót.

3. A belügyminiszterium által felállított vérsavó termelő-intézet készítménye a törvényhatóságoknak a szegény betegek számára az eddigi gyakorlathoz képest ide intézendő megkeresésekre ezután is díjtalanul fog megküldetni.

Nehogy azonban a közönség fizetőképese része ott, hol az anyag gyógyszerárban nem kapható, azt nélkülözni kénytelen legyen, feljogosítom a törvényhatóságot, hogy oly esetekben, midőn a beteg lakhelyén, vagy a legköze-

A „BÁCSKA” tárcája.

Bándi János.

Szól az ének, harangoznak:
 Halottja van a falunak —
 Halottja van — a legszebbik!
 Fehér galamb... Most temették...
 Bíró uram, János gazda —
 Kendnek is ki jár a naggya!...
 Nap-nap után gyász a gyászra —
 Mintha nem is volna másra —
 Egyik baját el se sírja,
 S jön a másik — alig bírja —
 Paradicsom volt a háza
 Tegnap — s ma már talpig gyászba...
 Elföngyadt a rózsafája,
 Haant is alig borult rája —
 S míg köngyözött a pusztá ág:
 Im, lehalt a legszebb virág!...
 Tegnap temette kend párját,
 Ma temeti kend a lányát —
 Fél se száradt még a könye,
 Hogy im, máma újra öntse...
 És majd holnap, holnapután
 Mi jön még — az ég tudja tán! —
 Tán leég itt cifra háza,
 Farkas üt rá kőm a nyájjra —
 S hol kuporgatja a kincset:
 Betyár ássa ki a pincét —
 És így tovább — — Addig-addig:

Mi se marad, vagy csak alig...
 Míg beteltek a rovások —
 S teljesül majd az az átok...
 Az az átok!... Szé tudja kend jól —
 Azt is úgy, hogy miként szól?...
 Persze tudja! — S ha nem tudná,
 Száz van ami megmondandó: —
 Nyiló virág kiút a réten,
 A sok csillag fejt az égen —
 A patának lovasága,
 Szomoró fűz hajlott ága —
 Lomb, leél mind azt susogja —
 S kelmed volna ki nem tudja?...
 Valamikor — biz' jó régen —
 Sokat járt kend az alégen!
 ... Fehér rózsá, piros rózsá —
 Kelmed tudja hova hordta...

Szemre való nyalka legény
 Volt még akkor — nem is szegény —
 Nem esuda hát, ha utánna
 Bomlott egész falu lánya —
 Beözgették, hívogatták,
 Szerelmmel kínálhatták —
 Amde kelmed szive, lelke,
 Mëshora volt elterelve...
 S hol a szívet, a szerelmet
 Kínálhatták — ott nem kellett —
 Hanem ahol kelmed kérte
 S vágyott rá bár — el nem érte:
 Szíve, lelke oda vágyott —

Letörni a szép virágot —
 Szólni mért — s ha lészedte,
 Oda hagyni számkivetre,
 Mi maradt: a pusztá ágot —
 Hadd emésze fölt, gyalázat...

... Fehér rózsá, piros rózsá —
 De szebb volt a „Csapi Rózsá”! —
 Harmat gyöngye, hajnal fénye —
 Tíz lobogott két szembe —
 Liliom volt a két arca,
 Édes-mézes oper-ajka —
 Paha bárszony a kebele,
 Szerelmmel, tüzrel tele —
 S kinek mind ezt ingyen adta:
 Kelmed volt az bíró gazda!
 Amde, mint a kőzsá méhe
 Nem jár másra csak a — mézre,
 S ha megfősztyja a virágot:
 Ott hagyja a pusztá ágot —
 Ugy tett kelmed a leánygal...
 Mint kőzsá méh a virággal...

... Piros rózsá, fehér rózsá —
 Addig vitte, addig hordta
 Falu végre az alégre:
 Bítálat a szeg fejére —
 S a háló, mit vetett kelmed
 (Bár hazudta a szerelmet)
 — Ki azelőtt még fittyet hányt —
 Törbe esalta, törbe a lányt —
 Ólbe hajlott a rózsá...

lebbi gyógyszerárban vérsavó nem kapható. az illetékes betegek részére is adagként 1 frt 50 kr-ért kiszolgáltathassa. A betegsegélyző pénztárak kebelébe tartozó, de csak szegény sorsu munkások számára, kiknek részére vérsavót, mint nem hivatalos szert, a betegsegélyző pénztárak rendeltetni nem kötelezhetők. az innen küldött vérsavót a törvényhatóság adagként 1 frt 30 kr-ért kiszolgáltathatja még azon esetben is, ha az illető közszegény gyógyszerárban kapható, de 1 frt 30 kr-nál drágább.

4. Az állami vérsavót termelő telep készítményét ezután a vezetésem alatt álló miniszterium bakteriologiai intézetéhez címzett megkeresésekre a készlet feleslegéből a hazai gyógyszeráraknak is megküldetem egy-egy adag 1 frt 30 krnyi árának bérmentes előzetes beküldése mellett. — A szállítási költséget az illető gyógyszerész viseli.

5. A difteria-ellenes vérsavót csupán az előállító eredeti töltésében, eredeti jelzésével, sértetlen peesét alatt és a vétel vagyis a csapolás éve, hónapja és napja megjelölésével romlatlan állapotban szabad forgalomba hozni.

6. A difteria-ellenes vérsavó, ha hűvös, sötét és száraz helyen tartják, az eddigi tapasztalatok szerint 6 hónapig is megőrzi hatékonyságát és romlatlan marad. Eredje és romlatlan volta teljesen megbízhatóan ugyancsak e célra berendezett laboratóriumban ítéltető meg, de vannak egyes, egyszerű vizsgálat útján is felismerhető jelenségek, melyek a vérsavó romlott voltát bizonyítják s elegendő támpontot nyújthatnak arra nézve, hogy az, mint ilyen a használatból elvonassék, illetőleg elárúsítása megtiltassék.

Ugyanis a Schering (Aronsohn)-féle vérsavó kivételével, amely legfrissebb állapotában is kissé homályos, a többi forgalomba hozott vérsavók nyugodt állás után halványosárga, sárga, sárgás-vörös vagy vörös színezetűek és átlátszóak, a zavarodás legkisebb jele nélkül. Felrázás alkalmával a fenékre leülepedett sók és fehérnyemzeknél is zavarodást okoznak ugyan, azonban romlottságukra nézve csak akkor jöhetnek gyanuba, ha nyugodt állapotban (felrázás nélkül) is teljesen megzavarodnak.

Romlott bármely vérsavó, ha zavarodás mellett a folyadék felületén hártyszerű lepedék mutatkozik s az üvege felnyitáskor rothadását jellemző kellemetlen szagot áraszt.

Kétes esetekben a vérsavó romlatlan vagy romlott voltának megítélése végett ide beküldhető.

7. Aki jelen rendelet 1., 2., 5. pontjaiban foglalt rendelkezések vagy tilalmak ellen vét, kihágást követ el s amennyiben esélyképpen vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esik, minden esetben 15 napig terjedhető etárással és 100 forint változatlan összegben megállapított pénzügyi büntetéssel büntetendő.

Ujdonságok.

Katonai szemle. Szigetszentmiklósi Bakonyi Károly honvedtáborunk, dandárparancsnok a napokban Zomborban járt s a zászlóalj fölött szemlét tartott.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Matkovits Béla vezelt joghallgatót közg. gyakornokká nevezte ki s szolgálatára a zentai főszolgabíróhozhoz osztotta be.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Széchenyi Lászlót a megyéhez ideiglenes minőségű számgyakornokká nevezte ki.

Számonkérőszék a városnál. Dr. Vojnits István főispán e hó 27-re egybehívta Zombor város számonkérőszékét, melyben a tanács tagjain kívül részt vettek még Konyovits Simon és Kozma László biz. tagok is. Megvizsgáltatták az 1895. év szept.—dec. havi ügykezelését. Ezen négy hónap alatt a tanács összesen 5892 ügydarab érkezett, melyek közül 8 kive elével már mind el vannak intézve. Ezen nyolc a legközelebbi közgyűlésen nyer elintézet. Az árvaszékhez beérkezett 1035 ügydarab, amelyek mind el vannak intézve.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1896. évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Polgármesteri jelentés a város közállapotáról. 2. A nagym. m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter urnak leírata a Barthal József alapítvány alapítólevelének jóváhagyása iránt. 3. A nagym. m. kir. belügyminiszter urnak leírata a milleniumi fölönulási rendezése ügyében. 4. A főispán ur ömeltóságá-

Szedte is a mézet róla!
Szedte, szedte... S hogy a méze
Elfogyott már — tetejébe
Le is törte, le az ágat
S ággal együtt a virágot...
S aztán, mint szokás a rongyot —
Faképpel hagyta a ronesot...
Falu végén, az ártyégn,
Igy esett ez egykor, régen —

Sok esztendő mult azóta,
Por lett már a letört róza —
Nem maradt más csak emléke,
Még kegyelmed: ki letépte —
És odakünn az ér mellett
Az a ledült fehér kereszt...
Mely, mintha ép' intetetne:
„Bácsi János! ide, ide!...
Egy sir... két sir... látod... látod...
Ide tessed boldogságod...“

Szól az ének, harangoznak:
Halottja van a falunak —
Halottja van — a legszebbik
Fehér galamb... Most temetik...
Bíró gazda, János gazda —
Kendnek is kijár a nagyja!
Csalfaságért im az atok: —
„Boldogságért boldogságot...“

Herke Mihály.

nak átírta a magyar állam ezredéves fennállásának évfordulója alkalmából teendő ünnepi intézkedés tárgyában. 5. A főispán ur ömeltóságának felhívása a milleniumi banderiumban a város képviselői tárgyában. 6. A cs. és kir. helybeli eseparkóház parancsnokság átírata jégszükségletének a város alatti leendő biztosítása iránt. 7. M. kir. alhalmassurak deli üzletvezetőségének átírata az utonai vasuti indóház előtti bérkocsi állomás céljaira 125 □ önyi területnek atengedése iránt. 8. Baja-zombor-újvidéki h. é vasut építési vállalatnak átírata a mozdonyon céljaira elfoglalt területek átengedése iránt. 9. Zombori rom. kath. iskolaszék betérjesztése a helybeli rom. kath. összes elemi iskolák fenntartására vonatkozó 1896. évi költségelőrányszat. 10. Gazdasági és pénzügyi bizottságnak javaslata Falcione Gyula, Paplász Dóme, Gyalokay Rozália, Schöbner József, zene-és énekiskola, Koczki Lajos, Stebler-Blumenthal, szépművészeti alap és Parcsitts Ágostia ösztöndíjalapítványok 1894. évi felülvizsgálati számadatai alapján a felelős számadóknak adandó felmentvény iránt. 11. Kocs-mák, lős számadóknak adandó felmentvény iránt. 12. Kocs-mák, sörházak és pálinkamérések tárgyában szabályrendelet tervezet. 12. A Gyalokay Roza által tett alapítványról szóló alapítólevelé tervezete. 13. Poeskay Sándor véleménye jelentése a Csönits Szava örökösiei elleni perben. 14. Az ó-sztapári út mentén lévő csárdapünet bérbeadásáról felvett jegyzőkönyv. 15. A Ferenc-esatornai halászat bérletére vonatkozó árverési jegyzőkönyv. 16. A városi mérnöki hivatal bemutatja az elmebetegek befogadásáról szükséges épületről készített tervezetét. 17. A városi mérnöki hivatalnak előterjesztése a Ferenc József laktanyának a raktárokhoz vezető út kavicsolása iránt. 18. A kir. tanfelügyelő megkeresése a dadogók oktatása tárgyában. 19. A zombori Export-gőzmalom kérvénye a kiegészített iparvagyony kiágazásánál 6 □ öl terület elkerítésére iránt. 20. Több Eötvös-köruti lakos kérvénye a tenécsorda gyűlésező ter elhelyezése iránt. 21. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a gőzmalom teendőknek Ewald Jakab zombori lakos gőzmalommal körtör szerződés jóváhagyása iránt. 22. Fizetes elöleg iránti kérvények.

A Toth Kalmán-kör plakátok útján közgyűlést hirdetett e hó 26-ára. Mint hogy az-ouban a tárgysorozatba alapszabály-módosítás is van felvéve és mint hogy ily esetben a határozatképességhez legalább 30 tag jelenete szükséges, most pedig csak 28 tag van együtt, a közgyűlést el kellett napolni. Legközelebb nevszerint megírvokot bocsajt ki az elnök.

Közgyűlés. A „Zombori polgári kaszinó egyesület“ 1896. évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottak. Zomborban, 1896. évi január 23-án. Schmausz Endre s. k., egyleti elnök. Czinkler Gyula s. k., egyleti jegyző. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés az egyesület előző évi állapotáról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1895. évi számadatok felülvizsgálásának eredményéről és ennek alapján ezen számadatok fölötti határozathozatal. 3. A tagdíjak megállapítása. 4. Az évi költségvetés megállapítása. 5. Az egyleti tisztviselők, választmány és számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása. 6. A közgyűlést megelőzőleg nyolc nappal előbb netán benyújtandó indítványok tárgyalása. 7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőinek kiküldése. Az alapszabályok 36. §-a értelmében, szavazattal, a tagdíj hátralékban lévő tagok nem bírnak.

Ügyvédi statisztika. Megyénkben összesen 249 ügyvéd van, ezen szám a következők szerint: Szabadkán 53 Zomborban 46 Ujvidéken 31, Baja-n 29, Zeután 19, O-B-cen 15. Adán 7, Apatunán 5, Bács-Almason 5, Bodasban 1, Csantavere-n 1, Hodsagbon 3, Jankovác-on 1, Kulav 7, Moholón 2, O Kanizsán 4, Palaukán 5. Szeutámason 1, Tüelen 3, Topolyán 8, Zsablyán 2.

Farsangi dal- és táncestély. A „Zombori iparos dalárdá“ saját penztára javára 1896. évi február hó 8-án (szombat) a „Vadászkürt“ szalloda összes termeiben tar-angi dal és táncestélyt rendez. Műsor: A dalárda „Jeiszava“ nak bemutatja. Irtá és a zombori iparos dalárda-nak ajánlotta dr. Horváth Akos ur. 1. Mihályi Iguc: „Szozat.“ Ferfikar. 2. Népdalok: „Ha elmegyek...“, „Jo annak...“. Vegyeskar. 3. Reim Lajos: „Gizike.“ Monológ. Előadja Kubatovits Tere k. a. 4. Palotasy János: „Halvány arcom...“, „Esik eső...“. Ferfikar. 5. Antal Jozsef: „A tüsszentes ellen.“ Vig monológ. Előadja Gruda Pal ur. 6. Borsay Sámuel: „Dal, virág és szerelem.“ Vegyeskar. Zongorán kíséri Tomcsányi Aladár ur. — Belépti díj: Személyenként 1 frt, családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr, karzat 1 frt. Jegyek előre valthatók: Szigethi István ur kofaragó üzletében, Kollár József ur könyvkereskedésében, Mayer és Thum urak fűszerkereskedésében és este a penztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét Herzenberger Sándor jól szervezett zenekara fogja szolgáltatni. Kezdeté pont esti 8 órakor.

Uj nagy ösztöndíj zombori tanulóknak. A napokban tartandó közgyűlés egy érdekes alapító-level tervezetét fog tárgyalni. Az istenben boldogult Gyalokay Rozália ösztöndíjalapítványának az alapító levele ez. E szerint a zombori gymnasium szegény sorsu, zombori szültesű és illetőségű tanulói közül (az alapítvány jövedelméhez képest) vagy 4—5 az iskolai ev tíz hónapján át havi 45—45 frt azaz évi 450 frt ösztöndíjat élvez. Ez a második nagy ösztöndíjalapítvány zombori tanuló részére.

Ujjonozás. Nemsokára megkezdődik országsszerte az ujjonozás. A honv. miniszter az ujjonozásra vonatkozólag nagy jelentőségű s sok technikai előnnyel bíró változtatást eszközözl. Mig eddig az volt az eljárás, hogy az egyes sorozó kerületekhez tartozó összes I. korosztálybelieket, utának a II. korosztálybelieket stb. hívták be az ujjonozásba, ezután községeként fog az ujjonozás történni. Csak ha egy községgel teljesen végeztek, kerül másikkra a sor.

A cimbalmos regénye. Ki hinné, hogy az ó-becei anyakönyvvezető hirdetési tablájának sodrony-rácsa mögött szerényen meghúzódó hirdetés egy egész kis regényt képviseljen. Racz Elek ó-becei születésű cigány gyerek kiünnönd játszott a cimbalmon. Nagyra is voltak vele az ottani banda tagjai és szép jövőt jósoltak neki, de amire vitte, azt még álmodni sem merték volna. Az Elek gyerekben is nagy volt az ambíció s alig 18 éves korában elhagyta a bandát, beállt a 86-ik ezred zenekarába. Ott is kedvezett neki a sors. Az őrnagyja megszerette és fogadott leányát taníttatta vele cimbalmozni. A deli ifjúvá fejlődött Elek gyerek csak-

hamar megkedvelte magát a családnál és sőt egyszer arra ébredt, hogy nemcsak ő szereti a kisasszonyt, de az is viszont őt. A szerelem mindent legyőz. A kisasszony is elárulta fogadott atyja előtt a titkát s bár azok hallani sem akartak róla, de mikor kinyilvánította, hogy vagy Eleke vagy senkié, engedték neki es az előkelő kisasszony a „közvitéz“ cimbalmos menyasszonyává lett. Az esküvő a napokban történt meg.

Gyaszhir. Özv. Pencz Lőrincné szül. Zottományi Janka f. hó 23-án Izsépen elhunyt. Temetése f. hó 25-én ment végbe.

Felhívás. A kereskedelmi miniszterium mult évben 14110. szám alatt engedélyt adott az ó-becei protestans egyháznak, hogy templom és iskolaépítési célokra postatakarékpénztári gyűjtőlapokat küldhessen szet az országban, hogy kitűzött celját könyöradományokkal érhesse el. E cél csak részben eretett el, mivel sok takaréklap még mindig nem érkezett vissza; nevezett egyház tehát bazafias bizalommal felkéri azokat, kik takaréklapot kaptak és azt mindeztideig vissza nem küldték, hogy azt „Templomépítési alapkezelőségnek (Ó Bece)“ cím alatt mielőbb visszaküldeni sziveskedjenek.

Kopasztkaj a parkot. A mi szép parkunk fái alaposan megégették; annyira, hogy mármár úgy néz ki a park mint valami erdő. Kevés a lomb, sok a törzs meg az ág. A kertészeti bizottság végre elhatározta, hogy a fák galyait levágatja s így 1—2 év alatt megint pompás fiatal lombot nyer majd a park. A galyazást most végzik és nyomban árverezik a levágot galyakat. Bizony egy időn át szomorubb képe lesz a parknak, mint volt.

Hymen. Habermann Ignác volt jankováci tekintélyes kereskedő, most fővárosi lakos, jegyet váltott Holländer Rózsa kisasszonnyal Budapestben.

O-Verbasz közseg képviselőtestület e hó 23-án az ott felállítandó seiyemgubo beváltási állomás és raktár költségeire 50 000 téglát és egy katasztralis hold területet szavazott meg; ugyancsak kimondotta egy óvodának a f. évben leendő telepítését.

Körvdaszat. A futaki uradalom a mult het végén tejezte be nagy körvdaszatát a fiatal gróf es a környékbeli nymrodok jeleléteiben. Ket nap alatt terütekre került 875 drb nyul. Az élvezetes vadászat kellemességét emelte a fiatal gróf magyaros leereszkedő kedvessége és vendégszeretete.

Tanítóhiány Jankovác-on Jankovác-ról újjak: Hazafi József jankováci tanító a zalamegyei Petri Keresztúrra, Katona Jozsef szinten jankováci tanító Gyulafalvára lön tanítónak megválasztva. Igy tehát 200—250 gyermek nem részesül oktatásban. A 10,000 lakossagu Jankovác, melynek majdnem 40,000 holdnyi hatalmas határa bort, búzát és gyümölcsöt a legnagyobb bőségben terem, a tisztességes megélhetést elvonja tanítóitól mindaddig, mig a törvény reá nem parancsol. Százsz négy száz forintja van a tanítónak, ami a törvényben meghatározott minimumnál egy krajcárral sem több.

Zug-iskolák. Panaszos sorokat kaptunk Jankovác-ról. Igy szólnak es sorok: Felhívjuk a kir. tanfelügyelő ur becesis figyelmét arra, hogy Jankovác közseg határában két helyen: „Hergyevecán“ és „Kiserdöben“ mintegy 100 gyermek elvezi a zugiskolának áldásait.

Kossuth-szobor Ó-Morovicán. A következő sorokat közlik velünk: Ó-Morovicán a folyó evben felállítandó Kossuth szoborra a közseg lakosaitól befolyt 264 frt 56 kr. Ezen kivül adakoztak még: Heresy Viktor 12 frt, reformatus egyház 20 frt, izraelita egyház 10 frt, temekkezési egyeslet 25 frt, olvasókör 10 frt, Polgári kör 100 frt, Ó-Morovicá közseg mint erkölcsi testület 100 frt, takarékpénztár 20 frt, önszegélyző egyeslet 25 frt, Pílasanovich Jozsef 25 frt, Ungváry Sándor 50 kr, ifj. Vojnics Sándor 5 frt, összes szobor-alap: 617 frt 6 kr. — A szobor alapzatához részint téglával, részint homokkal a következők járultak: id Kötö Jozsef 500 téglá. Csüti Mihály 30, K Nagy Sándor 100, Holländer Mor 50, Geller Ferenc 100, Nagy Balint 50, Sumacher Károly 50, Varjas Sándor 100, Marhe Laszlo 4 köhláb homokkő Somogyi Ferenc 300 téglá, ifj. Kötö Janos 200, Kötö András 100, Beke Jozsef 50, Zuban Antal 50, Hamer Janos 100, Hamer Jozsef 100, Torok Bálint 50, Kohut Janos 100, Faragó Jozsef 300, Kovacs Gyula 250, Szücs Janos 200, Jeges András 100, Földi Jozsef 100, Vojnits Dávid és Dező 200, Dömöndi Bálint 10, Kohut Jozsef 50 kiló cementet. Kötö Lajos, ifj. Kötö Jozsef és Biró Sándor egy-egy kocsi fehér homokot. A nemessivű adakozók fogadják adományaikért e helyen is a „Polgári kör“ és szoborbizottság hó köszönetét. Kovács Gyula, a polgári kör és szoborbizottság elnöke.

Pályázat. Az ó-becei járásbírósnágnál irnoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő négy hét.

Birtok vásárlás. Dungsersky Lazár nagybirtokos 1,600 000 frtért megvette Bischtz és fiának török-becei 4000 holdas birtokát, mely régebben gróf Bethlené volt.

Halálozás. A szabadkai m. kir. adóhivatal szomorodott szívvvel jelenti, hogy egy adótiszt, Kórmöczy Janos f. évi január hó 19-én este 9 órakor elete 31 ik evében hosszas szenvedés után elhunyt.

Hangverseny. Az „Ó-becei Polgári Magyar Dalkör“ 1896. évi február hó 1-én zártkörű táncvigalommal egybekötött alapszabályszerű hangversenyt rendez. Műsor: 1. „Fájó emlékek.“ Irtá Zimay L Előadja a dalkör. 2. „Férjhez menjek?“ (Vig monológ) Irtá Illosvay Hugo. Előadja Deiningger Piroksa k. a. 3. „Hogyha titkolt“... Múdal, férfi négyes karra. Irtá Thern K. Előadja a dalkör. 4. Dalok: „Arva virág“... „Hogyha szeretsz“... „Eltemette honját“... Cimbalom kíséret mellett előadja Racz Ferenc ur. 5. „Emlékszel-e“... Népdal férfi négyes karra. Irtá dr. Szász István. Előadja a dalkör.

Körözés. Csalárd bukás büntette miatt vádolt Guttman Henrik legutóbb budapesti lakos, lakhelyéről ismeretlen helyre eltávozván, megkeresi az újvidéki kir. trvszék az összes hazai batóságokat, hogy nevezett batóságuk területén nyomoztatni s feltalálása esetén az újvidéki törvényszék fogházába leendő kísértetés végett a legközelebbi kir. ügyészségnek átadni sziveskedjenek. Személyleírása a következő: Guttman Henrik született Kucura községben, kulai járás, Bács-Bodrogh megye, illetékes Budapestben, kereskedő, utolsó lakhelye Budapest, nős, születési éve 1846, (állítólag), izr., termete nyulánk, arca hosszas, szemei barnak, szemöldöke fekete, haja fekete, szakála borotvált.

Az o
Athletikai
áll — azon
zombori föl
lítás alkalm
versenyszab
terén az or
véleményét
sport érdeke
hogy az ors
ki a Rajner
nemzetközi
— a milleni
mily különö
Szina
nap tárgyal
mondható s
kiknek a jöv
társulatak a
lyáztak Kile
(Jenőné, Köv
Lajos, Szalk
Károly, Deak
igazgatót cu
Peterdi és
Lajos megk
tehat a kien
a bizottság.
podott meg,
mostani igaz
Füredi Káro
országos színe
a jövő szezo
még ez esete
ha a vegleges
tatja es a sz
az előadások
társulat Zomb
menyiben az
vonatkozó föl
Peterdi Mari

Uzskod
leányszöke
kori, s a mi t
igen ritkán v
(bazassággal)
váok szerűk
azonban, hogy
ságos dráma a
Magdával is,
is nagyobb v
szöktetett, ma
adni. Csakban
helyett, hogy
bántalmazta,
volt hazatérni
szidalmat. Ne
a napokban be
reneweje idej
dőtől lázbeteg

Alakul
vasut részve
tartották meg
seleltben jeln
Molnar Károly
Gyógys
becei II-ik gy
dorrol baró J

A keringő
egy nálunk, m
színe ma este
néknek meg kü
sűrűn forduló
után mert szü
zátan van kész
késégkivül sok
s invenció teki
formájában tob
nak lenni egy s
festésénél meg
bizonyíték rá a
magyaros ritm
operett egyik h
Az operett

Laura mutatta
hogy mi célja v
tálnunk kell, h
igazgató alapos
vendégszineszn
hangjával, mely
soulnt egy elrom
gának venni, h
keljen, az igaz
közönségünk izé
jövöre nevezé
énekesnő leptes
jó operettprimad
Arzatat Berezik
feltűnően szép é
éggel küzdött, a
Tisztai (Zsupan)
igen mulatságos
hirdetett Verbo
jól. Lángb Ödön

A karok a
gyorsabb temp
teljesen elvezet
— annyira-anem
A zenekar a

Ujlázi Ede
e darabot. Nem
saját magáért, m
szerepben mesteri
Az ő játékát nem
elismert színész,
hivatottabb bíráló

Az ország első vívója. A budapesti „Magyar Athletikai Club” — melynek elen gróf Andrassy Geza áll — azon ritka kitüntetésben részesítette Szencz István zombori földbirtokost, hogy az ezredéves országos kiállítás alkalmával a nemzetközi vívóversenyre készülendő versenyszabályok megállapításánál, tapasztalatait, a vívás terén az országon kívül is elismert szakismereteit és véleményét illetve indítványait óhajta tudni, a magyar sport érdekében. Örömtünkre szolgál ezt regisztrálunk, hogy az ország elismert legelső vívójának véleményére, ki a Rajner főherceg védnöksége alatt rendezendő bécsi nemzetközi vívóversenyben mint jury tag fog részt venni. — a milleniumi vívóverseny szabályok megállapításánál mily különös súlyt helyeznek.

Színházunk. A városi színhelyi bizottság vasárnap tárgyalta a jövő szezon ügyében. A pályázat nem mondható sikertelenné, mert azok az igazgatók, akiknek a jövő szezonra meg nincsen állomásuk s a társulatuk a jobbak közé tartozik, valamennyien pályáztak. Kilenc igazgató adta be kérvényét: özv. Veszprémi Jenőné, Kövessy Albert, Kunhegyi Miklós, Pesti István Lajos, Szalkay Lajos, Peterdi Marianovits Sándor, Fűredi Károly, Deák Péter és Bokody Antal. A bizottság három igazgatót emelt ki, különösen: Pesti István Lajos, Peterdi és Fűredit. Hallomás szerint Pesti István Lajos megkapta időközben a szatmári színházat. Így tehát a kiemelték közül csak kettővel foglalkozott a bizottság. Hosszas, beható tárgyalás után abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek ismét Fűredi Károlyt, a mostani igazgatót hozza javaslatba. Tartozik azonban Fűredi Karoly legkésőbb február hó 8-ig fölmutatni az országos színeszgyűlésen azon határozatot, mely részére a jövő szezonra szóló engedélyt biztosítja. A szerződést még ez esetben is csak akkor köti meg vele a város, ha a véglegesen megalakított társulat névsorát bemutatja és a színhelyi bizottság néhány kiküldendő tagja az előadások meghallgatása után meggyőződik, hogy a társulat Zombor város igényeinek teljesen megfelel. A mennyiben azonban Fűredi február hó 8-ig a koncesszióra vonatkozó föltételnek eleget nem tenné, úgy a bizottság Peterdi Marianovits Sándort hozza javaslatba.

Uszkocsizás. Ez alatt a felbunyevác szó alatt leányzókat értünk, a mi Szabadkán rendkívül gyakori, s a mi tekintve, hogy még a rendőrség is csak igen ritkán vetetik igénybe s rendszerint jól végződik (hazassággal), azt bizonyítja, hogy a szabadkai bunyevácok szerfölött romantikus bajlaluak. Megtörténik azonban, hogy az uszkocsizás tragi-komédiával, sőt valóságos drámával végződik. Ez történt szegény Vujkovits Magdával is, kit a mult nyáron, mikor még a szivekben is nagyob volt a hőség, egy facér kőműveslegény megszóktatott, miután a leány szülei nem akarták hozzá adni. Csakhamar azonban ráunt a szerencsétlenre, s a helyett, hogy oltárhoz vezette volna, szívtelen módon bántalmazta, s végre elűzte. A boldogtalan kénytelen volt hazatérni, otthon azonban nem bírta elűrni szülei szidalmait. Nem akart tovább beestelenül elni, hanem a napokban beleegrott a jégdarabokkal telt kutba Szerencsésje ideje korán kimentették, s most a hideg fűrdőtől lábtegen fekszik.

Alakuló közgyűlés. A hegyes-palánkai h. é. vasut részvénytársaság alakuló közgyűlése f. hó 26-án tartották meg Budapesten. A gyűlésen a megye képviselőiben jelen voltak Karacson Gyula alispán és dr. Molnár Károly főjegyző.

Gyógyszertár-ügy. A belügyminiszter az ó-becsei II-ik győgytar személyes üzleti jogát Pintér Vidorról báró Jovits Sándorra ruházta át.

Színház.

A cigánybaró.

Csütörtök, január 23.

A keringő király valamennyi operettje közül ezen úgy nálunk, mint a külföldön is legnépszerűbb került színpadra ma este a színházban. Strauss ezen operettje nekünk még különösen azért becses, mert zenéjében sűrűn fordulnak elő a magyaros motívumok, na meg azért mert szövege a korszerű költők egyik regénye után van készítve. A bécsi zeneköltők közül vannak kérészkivétel soka, kik Strauss-t a dallamok zenei tartalma, s invenció tekintetében felülmúlják, de keringő, polka formájában többet elmondani, kedvesebbnek, graciosabbnak lenni egy sem képes. De hogy az erősebb érzelmek festésénél sem fogyik ki zenei vénája — hatalmas bizonyíték rá a II. felvonás záró jelenetének hatalmas magyaros ritmusus huszár-indulója, a mely a szép zenejű operett egyik legelterjedtebb zenei száma.

Az operettben Szaffi szerepében vendégképen Képes Laura mutatta be magát. Valóban nem tudjuk megérteni, hogy mi célja volt e vendégjátéknak. Mert azt konstatalnunk kell, hogy úgy a vendégzsinésznő, mint az igazgató alaposan kompromittáltak magukat az este. A vendégzsinésznő azzal, hogy célnaszál vékonyságú hangjával, mely a fület is serti és veszedelmesen hasonlít egy elromlott sip hangjához, bátorságot mer magának venni, hogy operettekben vezerszerepeket énekeljen, az igazgató ur pedig azzal, hogy színházi közönségünk izléset ennyire negligálta. Azért kérjük jövőre nevez az igazgató urat, hogy vagy érdemes énekesnőt leptessen fel, vagy maradjon csak meg a mi jó operettprimadonnánk Gy. Meszaros Kornélia mellett. Arzenat Berezik M. játszotta és hangja a vendég mellett föltűnően szép és csengő volt. Perényi (Barinkay) rekedt-nyelggel küzdött, a mit egy tenoristának el lehet nézni. Tiszai (Zsupan), Ferenczy a királyi biztos szerepében igen mulatságos alakítást mutattak be. Ciprát, a színlapon hirdetett Verhoczky Emília helyett Tiszainé játszotta elég jól. Langh Ödön dalas „Gabor diak” volt.

A karok az operettet bevezető és abban később gyorsabb tempóban előforduló melabuss legató khorust teljesen élvezhetlenül adták elő. Később az est folyamán — annyira-amennyire türelmetek voltak.

A zenekar megállotta helyét.

Constantin Abbé.

Szombat, január 25.

Ujházi Ede ur első fellépését választotta magának e darabot. Nem hiszhetjük, hogy a darab kedvéért, hanem saját magáért, mert mint Constantin Abbé, e kimagasló szerepben mesteri játékával teljesen tud érvényesülni. Elő-játékát nem is méltatjuk külön; hiszen ilyen elismert zsinész, a ki művészi tökélyével körünk legbivatottabb bíráit is bamulatba ejtette, nem szorul se

dicséretre nálunk, se ismertetésre. A ki látta őt nagy-szerű alakításában — meggyőződött művészetéről.

Az egész szindarab silány, semmitmondó; sovány cselekménnyel, kevés bonyolalattal, inkább a részletek mentik meg a bizos bukástól. S hogy tetszett, — tisztán Ujházinak köszönhető, a ki elfeledteté kitűnő alakításával a színmű gyengeségeit.

A Pont-Biquet család.

Vasárnap, január 26.

Bisson e kedves bohózata tisztán helyzet-komikoum alapul; de a cselekmény és a belőle folyó bonyodalom oly sikerült, olyannyira eredeti és különös, hogy mindvégig derült hangulatban tartotta a közönséget. Ujházi bouffonerie je kitűnő volt. Hidvéghy, Tiszai, Ferenczy is tetszetek; mintha Laczkó kisasszonyt fészélyezte volna kissé szerepe.

Egészben véve Ujházi Ede ur fellépése fokozta a mi művészeink tehetőségét is, mert kiki igyekezett, tanult és jól játszott, sőt még Miklósi is.

Hálás is volt a közönség; megtelet a színpad zsúfolásig. Két oly estelel dícselkedhetünk, melyre se a közönség, se a direktor ur nem panaszokd atik. Dr.

Karnevál.

O-Becse, 1896. január 13.

Tekintetes szerkesztő ur!

Tegnap volt az ó-becsei jótékonycélu magyar nő-egylet „bemutató” domino-táncvigalma a községi nagyvendéglő izlesen díszített termében. Bemutónak azért tartom és nevezem, mert az alig egy éves társulat na gyobbszabasu fényes bálját ezuttal tartotta meg először.

Azt mondják az író emberek, hogy lelkiéletünkben az első benyomások kepei a legtermészetesebbek és legállandóbbak s aki ilyen szerencsés pillanatban ír, vagy fest, munkáján a természet hamisítatlan baja ömlik el. En még az ifúság rózsaszínűben úszó, színes lam pionok és csillogó fényfótt táncteremben, egyik ballgatag, de lelkesnek tetsző táncosom széles vállára nehezdedve, — ki mint valami tündérmese déleceg hőse átfűzve erős kariaival hozzá simulo sugar derekamot, ragadtott magával a gyújtó zene ritmikus ütemeire — vagy talán csak szívünk lazab dobogására: körbe-körbe, messze-messze... föltettem magamban, hogy mindarról, amit érzek és gondolok, becses lapjában hűsgeesen elszámolok.

Nekem is „bemutató” volt ezen örökre feledhetlen bál. Az ismerősök csakhamar körülrajongtak s repültem a jégcsma parketen, boldogan, ah tulboldogan, mint csicsérgő fecske a tiszta levegőben. Eleinte ügyetlenül s félve forogtam, mert a szokatlan hosszú rubában hiányzott a már teljesen megszokott rövid ruba ikra-vere. Ha a szegény jó mamám, kinek annyi baja volt velem, meg nem nyugtat abbeli feleltemben, hogy ruhám lehull, úgy tapodtat sem táncolt senkivel sem.

Oh pedig akkor annyi fiatal embert haragítottam volna magamra, hogy nem is tudom, mivel birtam volna őket egy egész életem át kiengesztelni, különösen mikor azt érzem ezen bál óta, vagyis amióta az a csunya Pali úgy megszorogatta a kezemet, hogy nagyon beteg vagyok és nem is élhetek már sokáig. — Azért úgy is írom e sorokat, mint a balára készülő a végrendeletet: szomorú sóhajtasok, fájó sejtelmek és keserves zokogás közt. — E vigasztalan helyzetemben már 7 zsebkezdőt és 4 melleskezdőt tele is sirtam, — a mama tudtán kívül — cicántól, kutyántól, majorságtól el is bucsuztam. Micitől, a hűtlen barátától, aki kinevette kínos fájdalomamat, meg Palitól, aki az újaimat mind összetörte, nem tartom érdemesnek becsut venni, ugys ók okai korai halálomnak, mit a költő lelkű Pista doktor, aki olyan gyógyító strofás verseket tud írni, „orvul létört rózsabimbó” megható poetikus ecseteléssel fog majd kifejezni találon és érthetően.

Mikor a kis Lacival ott reszkettettük az isteni csárdást a fenyárbán fűrdő terem közepén, úgy éreztem magam, mint egy esillag a két égbolt kello közepén: köröttem, előttem és mögöttem kigyúlt rózsás arcok, ragyogó, vért gyújtó, szívperzselő szempárok, melyek mint ragyogó napok szerényke esillagfényemmel versenyre kelnek. Nálamnál szebbnek sem Katicát (B.-Földvár), sem Ilonkát, Etelkát, Irénkét, Marthát, Gizuskát, Rozsikát, Juliskát (Ujvidék), Fridiket, Annuskát, Johannát, Lorikát nem találtam. De valamennyin volt valami olyan, amit szerettem volna magamon latni, amivel úgy veltem, hogy engem tulragyogjanak, kek egem közepéről leszorítanak. Ugy vágytam egy hízeglő szó után, hogy kétségimet eloszlassa, de lovagom csak reszkettette a csárdást, meg a karomat sem szoritotta meg, pedig érezhette, hogy remeg az öveben az izgalomtól. A párok gomolyogtak, a zene ritmusa szerint rövidetbet vagy hosszabbat lejtettek; közbé-közbe kurjantottak, lagyan sutogtak, vagy a táncdarab szövegét dudoltak oly tüzzel és lelkesedéssel, hogy szinte igazoltuak látszott Gabi ama rikantása: „Sohse halunk meg!”

Bizony, magam sem gondoltam akkor még, hogy ma, csak néhány rövidke óra mulva is, a balára készülök. És a színmű nem akaró zene villanyozó ereje egyre szaporítja a táncosok vig serégét. A regiek hősiessen kitarannak — nincs szó a megadásról, nincs gondolat a kildülésről, nyüzszög, hullámzik az egész terem; talpon van, aki csak talpon lehet! Mint az egnek ragyogóbb, önálló napjai a szerényebb fényű csillagok tabarában, a mulató parok közt tündöklőnek szép fiatal asszonyaink is: Szonomárné, dr. Szaszyné, dr. Grünbaum Pálné, Grünbaum Sándorné, Kovácsné, Sücsné, Kollárné, Jungné, Gubancsné, Veberné, Werchovszkyné, Bárányné, Freundné, Kleinné, Löwyné, Pillischerne, Albrechtne, Baumgartenné stb. Különös, ezek tulragyogásától már nem felttem. Pedig tapasztaltam, hogy bátrabban és hosszabban tekintettek táncosaik szemebe, de ösztön-szerűleg éreztem, hogy a bátor szemek gyújtó tüze a családi élet boldogító mellégenek fenektartására vannak raktározva. És e tudattal vajjon ki lenne feltékeny, ki irigyelné az ártatlanok mulatságát?

Nekem feltűnt, hogy Mariska nem táncolt és mégis a boldogság bizonyos neme és derije sugárzott szeméből és rózsás arcáról. Szánalomból minden táncosomat — persze mikor már jól kifarasztottam — elküldtem hozzá, hogy kérjék táncra, de hosszú orral és kosárral tértek vissza. Nem tudtam az okát eltalálni s kíváncsian kérdeztem a mindent tudó Parázs nénitől — aki egyik bátor tekintetű menyecske mosdatásával foglalkozott éppen s így csak szófukaron, vállhegyről szólhatott —

bizonyosan boszantotta, hogy ilyenkor csak egy nyelve van — „No, te srófos, még azt se tudod, pedig már bányszor mondant! hát mi baja volna? — menyasszony!”

Eleget tudtam. Szívemben az irigység bizonyos nemével kapaszkodtam egyik társnóm magas keztyűs, vállig meztelen formás karjába s fagyos tekintettel méregettem a rám sem bederítő boldog leányt, ki egy perc előtt még legmelegebb érdeklődésemet bírta, és most, holott vőlegényéről — ki távol volt s Mariska szerető hűsége jelűl tartózkodott a táncban részt venni — azt sem tudom barna-e, szőke-e, magas-e vagy alacsony; mégis én, kinek 20-an is bódoltak és bókoltak: irigyletem tőle azt az egy ismeretlent. Hub, ez nagyon csunya bűn! érzem, de megtörtént. Hat akkor réam bányan tekinthettek irigy, féltékeny szemmel, mikor a táncosok egész raja övezett körül?... De hisz erre még büszkének érzem magamat! Mariska is büszke volt, azért nézett reánk oly különös fölényvel. Ma ugy vélekedem, hogy arra, aki a hűsgeek ily szép és példás jelet adja, annak kell bátran büszkének lenni, akiért ily önmegtudadó áldozatot hozunk. Oh, érzem, én nem hozhatok ilyen áldozatot, mert én...

Oh te boldog Mariska, most irigyellek csak igazán! A pihenő alatt nem remelt szerencse ért. A jóságos elnök, Tripolszky Lászlóné, ki mindig ott sürgött köztünk s mindegyikünkhoz volt egy-egy nyájas, leereszkedő szava, biztató, bátorító mosolya, karon fogott s körülvezetett az összes termeken. E kellemes sétánk alatt báró Jovics Sándorné, dr. Milkóné, dr. Szilágyiné, özv. Geiger Mórné, Ginder Ignácné, özv. Bresskáné, Dörnerné, dr. Kirschenbeiterné (B.-Földvár), Rullyné, Jódálné, özv. Hackstoczné, Balaton Gézáné, Frenner Ferencné, Gebell Józsefné urnökkel találkozunk, kik elragadó szeretetreméltósággal kívántak szerencsét ezen első lépéshez. Dr. Milkóné a legjobb anya szelidségével tudakozta: „hogymulát gyermekem?” S én pirulva vallottam: „köszönöm, igen jól.” — „Láttam” — mondá tovább meleg, szeretetreméltó mosollyal, én pedig majd elstlyedtem a szégyentől, mert azt hittem: mindent latott. No várj te csunya Pali, ilyen szégyent hozni a fejemre!

Találkoztunk a plebános urral is, aki olyan jó, olyan barátságos volt hozzám — még cukedlival is megkínált — hogy én lehetetlennek tartom azt a sok rosszat, amit beszélnek róla. A káplánjai is eljöttek s amint végig néztem a két egyenlőtlen magasságu és gömbölydedegű szent ifjun, olyan kacagató, olyan bohó gondolatom támadt, hogy az a mosolygó képű esipetnyi káplánka jó volna nekem „fityegőnek” a karperecem lancára; az a lilium kinézésű, nyulank termetű pedig rókafejes boanak a nyakam körül. Hat nem boldog egy gondolat ez? No, de nekem, ugy hiszem ez szabad, mert én néppárti vagyok.

Jaj! de voltak ám fájó, szomorú érzeteim is. Hogyisne! mikor nem láttam ott társadalmunk azon tagjait, akiknek egy jótékonycélu magyar nőegyleti bálon okvetlenül, kötelességszerűleg meg kellene jelenniük, hogy egyrészt annak fényét, vonzóerejét emeljék, anyagi és erkölcsi sikert másrészt jobban biztosítsák.

Mert ismerhet-e az a bíró, az az ügyvéd, tanár, földbirtokos, gazdasz, kis- és nagykereskedő, hivatalnok nemesebb célt a jótékonycégű, melynek előmozdítására fillereiket áldozni méltónak tartják? — Ismerhetnek-e hivattabbakat a jótékonycégű gyakorlására, avagy gyakorlásának közvetítésére a magyar nőmél? Alig! mert a magyar nő pártatlan, behunytt szemmel ad, s nem kéri vissza balja, amit a jobbjá odadott. Nem veti szemre a jóllakott, felhízalt ellenségnek a soványkori színlét jó barátságát. A magyar nő nagylelkű: teszi a jót a jóért. A költő is azért énekelte: „Magyar nőnek születél, áldd érte Istened.” És erről ne feledkezzenek meg azok, akiket illet! — Az pedig, hogy a magyar fiatal-ság egy meggondolatlanabb része holmi szállási kirándulást rendez akkor, mikor a magyar nőegylet táncvigalmat tart, s nekik, mint magyar ifjaknak a tánc-teremben lenne a legillendőbb helyük, az én szememben: megbocsáthatlan vétség és tartok tőle, hogy az ilyen kötelességtudással a komoly munka elől is megszöknek. Igaz, hogy távol tündöklésüket nem éreztük, mert voltak annyian, hogy a mulatság teljesen sikerültnek mondható, s akik ott voltak, jól mulattunk, de a nagyobb sikerért egy kis szorongást szívesen eltűrtnk volna. A magyar nőegylet pedig igen jól teszi, ha az amugyis egybangu balak sorrendjében ezen dominó-bálját a jövő farsaugon is megtartja, majd talán azon a két titkar ur is méltónak tartja megjelenni.

Pelyheske.

Szerkesztői üzenetek.

P-ke, Ó-Becse. Hosszúra nyújtotta, de a jósága annak dacára megmentette. A közlésben való késedelem is a terjedelmességben keresendő. Külömben köszönet.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

775. sz. köz.ig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében üresedésbe jött községjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok, felhivom pályázni óhajtoakat, miszerint kellőleg felszerelt, magyar és szerb nyelvismeretűket is igazoló kérvényeiket **folyó évi február hó 11-ik napjáig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező folyamodványok figyelembe vételul nem fognak.

A javadalmazás all: 350 frt készpénzfizetés: 14 hektoliter 75 liter buza; 6 öl kemény tűzifa; továbbá szabad lakás (kerttel) 55 1000 1000 holdnyi földnek haszon-elvezete; a földadót a községi jegyző sajátjából tartozik fizetni.

Paláukán, 1896. január hó 26-án.

Hipp Dezső,

főszolgabíró.

Meghívás

A BÁCS-ALMÁSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
1896. évi február hó 20-án délelőtt 9 órakor,
Bács-Almásban, az intézet helyiségében tartandó
XXIII. évi rendes közgyűlésére.

Elintézendő tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentései.
  2. Az 1895-ik évi üzlet tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
  3. Az 1896-ik évi költségvetéséről.
  4. Az alapszabályok értelmében kilépő 7 választmányi tag helyeinek választás utáni betöltése és a felügyelő bizottság 3 tagjának 1 évre leendő megválasztása.
  5. A jegyzőkönyv hitelesítése.
- Azon t. részvényesek, kik e közgyűlésen résztvenni szándékoznak, szíveskedjenek részvényeiket, illetve megbatalmazásukat az intézet pénztáránál letenni.
Bács-Almás, 1896. évi január hó 26-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A bács-almási takarékpénztár részvény-társaság 1895-ik üzletévi mérlege.

Vagyron	Teljes.
Pénzkészlet	5926 86
Váltó tárcák	218868 50
Kölesönkötvények	19318 —
Jelzálog kölesön	18503 —
Értékpapírok	3000 —
Folyó-számlák	5599 78
Intézeti ház és magtár	5500 —
Földbirtok	2000 —
Egyéb követelések	914 —
Giro számlák	212 32
Szerelvények	80 —
Összesen	279922 46
Részvénytőke	60000 —
Takarékbetétek	80402 66
Általános tartalék-alap	10500 21
Külön tartalék-alap	14499 79
Visszleszámítás	106144 —
Fel nem vett osztalék	40 —
Intézeti háztartás csökkenési alap	100 —
Tiszta nyereség	8235 80
Összesen	279922 46

Bács-Almás, 1896. évi január hó 20-án.

Rosenberg Adolf s. k., Reichstein Janos s. k., Hirschberg Bálint s. k.,
igazgató, pénztárnok, könyveztető.

Jelen mérleg megvizsgáltván, helyesnek találtatt.

Bács-Almás, 1896. évi január hó 25-én.

A felügyelő bizottság:

Wiener Samu s. k., Nitsch József s. k., Koch Miklós s. k.

A moholi kölesönös önszegélyző- és takarékpénztár IV. üzletévi zárszámadása 1895. évre.

TARTOZIK.	Mérleg-számla	KÖVETEL.	
Pénztárkészlet	615 04	Takarékbetétek	8182 32
Kötvények	48939 60	Heti befizetések	35336 66
Leltár	160 —	Nyereség 1892	70 34
		" 1893	889 90
		" 1894	2334 12
		" 1895	2901 30
Összesen	49714 64	Összesen	6195 66

Moholon, 1895. évi december hó 31-én.

Kovacsics József s. k., Mátity Szlobodán s. k., Mátity Milán Zsvékin s. k.,
igazgató, könyvelő, pénztárnok.

Megvizsgálta, az összes könyvekkel összehasonlítva és helyesnek találta.

Moholon, 1896. évi január hó 24-én.

A felügyelő-bizottság:

Nedelykovity József s. k., Milutinovity Velemir s. k., Nasztaszity J. Szevén s. k., Feuer József s. k.

Meghívó.

A moholi kölesönös önszegélyző- és takarékpénztár IV. rendes közgyűlését

1896. évi február hó 16-án délután 3 órakor a Dejanovity M. D. ut. iskola tantermében fogja meg tartani, melyre a szövetséget tagjai ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök és alelnök választása.
  2. Az igazgatóság előterjesztése a múlt évi számadásokról, a felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
  3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottsági tagok választása.
  4. Két szövetségi tag megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
  5. Netaláni indítványok.
- Moholon, 1896. évi január hó 24-én.

Az igazgatóság.

58/kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Kövil-Szent-Iván községében jött közgyűlési rendőrvetési állásra ezennel pályázatot nyitunk és felbivjük mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírottakhoz legkésőbb **follyó évi február hó 10-éig** benyújtani el ne mulasszák, mert ellenségetben később benyújtott indítványok figyelembe vételét nem fogadjuk.

Fizetése 250 forint a községi pénztárból és a rendőri felszerelés.

Kövil-Szent-Iván, 1896. évi január hó 18-án.
Gavanszky, Mayer,
jegyző, bíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács Martonos községében lemondás folytán üresedésben levő II. irnoki állásra pályázatot hirdetek; felbivom azokat, kik ezen 300 forinttal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei 6/1887. sz. szabályrendeletnek megfelelően okmányolt kérvényeiket hozzá **1896. évi február hó 8. napjáig** benyújtsák, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Zentán, 1896. évi január hó.

Dr. Mikosevics Kanut.

Zembar. Bittarmann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

Eladó lovak, kocsi és nyeregzszeres.

Alulírott tulajdonát képező két pejkanca kocsiló, egyik 7, a másik 8 éves jóvérű eladó; továbbá egy kevésbé használt hajtókocsi, kékposztó áthuzattal igen jókarban és egy teljes lovassági tisztai nyeregzszeres, mely csak igen keveset lett használva, szinte eladójutányos ár mellett.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Michailovits Kornél,

főszolgabíró,

Ujvidéken, Kiszácsi-utca 23. sz.

3-1

2-szeres és 3-szoros termékek
csakis mesterségesen szarított

MŰTRÁGYÁVAL

érhetők el. *—25

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya- és kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviselője az egész megyére vállalta s így nemcsak készségegyel nyújt tájékoztatást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközözi.

91. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Szeghgy községében leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 300 forinttal javadalmazott községi gyalogrendőri állásra pályázatot nyitattik.

Felbivatom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket a keresztelel, vagy katonai igazolvány, magyar honosságuk és erkölcsi magaviseletüket igazoló hatósági, ügytesti épségükre szóló orvosi, eddigi alkalmaztatásukat előtűntető bizonyítványokkal felszerelve, alulírott eljáráshoz **follyó évi február hó 7-éig** annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fogadjuk.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó gyalogrendőr a községi rendőrség részére alkotott öltözeti és felszerelési szabályzatban előirt egyenruhát sajátjából tartozik beszerezni.

Kelt Szeghgyen, 1896. évi január hó 22-én.

2-1

Az eljárási.

751. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Kiszácsi községében leköszönés folytán üresedésbe jött aljegyzői állás betöltése céljából pályázatot nyitattik. Ezen állás javadalmazása évi o. é. 400 forint készpénzből és 12 ingyenes előfogatból — 4 mérföldnyi távolságon belül — áll.

Felbivom a pályázni szándékozókat, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényüket hozzá **f. évi február hó 9. napjáig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fogadjuk.

Választási határnap később fog kitűzteni.

Ujvidéken, 1896. évi január hó 23. nap.

Michailovits,

főszolgabíró.

336. sz. 1895.

Terményeladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. kincst. ispánság részéről közhírré tétetik, hogy az 1895. évben felelőmélésileg termelt, az apatini „Raichl”-féle 1. számú nagy magtárban elhelyezve levő 2671 métermázsás buza;

ugyanasok a Raichl-féle 3. számú és a Benzinger-féle magtárban levő 2659-87 mm. zab; és végre:

a Benzinger-féle magtárban levő 349-69 mm. árpa; az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1896. évi március hó 12-én d. e. 9 órakor** megkezdendő nyilvános árverésen felsőbb jóváhagyás fentartása mellett eladatulni fog.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt hivatalnál, nemkülönben a gabonaneműek minősége a fentmegtárakban a szokásos hivatalos órákban megtekintethetők.

Apatinban, 1896. évi január hó 16-án.

A m. kir. kincstári ispánság.

3-3

XIX.

Egész
Fél
Negy
A lap
illetve
szerke
a lap

Egyes

A fra
a tisztes
tulajdonk
csak félvi
lötték a s
jellemek.
az egész v
kijutott el

A fra
hogy hely
leplezni a
nemzetet. S
megindult
sebb, hogy

A kor
ben szilks
is egyre er
a közélet
lőinek kifüg
üzleti szelle
életünkbe s
incidentalite
Intézmények
hozzáférhe
vezetni a r
forrásaihoz.

De ne
gyük ötlets
ből s ne il
ezt úgy, h
veszélyeztet

Mi szer
tiek vagyut
jellemző tűn
semmi áram
távoli hullán
zobb, hogy
hamisítlan m
tatják el ma

Valóban
csak az a Pa
s ami itt is
felfogás, me
nincs — Par

Mert sze
a tényeket.

Egy szé
a világon a
országban kor
mit lármázna
van is bizony
erkölcsnemesi
nek”, mért e
a Panama-má
élünk a má
biráink sajtó
nyel, sem an
tudjanak és n
állón kezden
európai áram
eszmét és bá
lemi alárende
séget kíván a
külföld rossz

Mert a s
Panama-járva
nyomorult mó
nálunk egyál
ellenkező hatá

Általános
móddal való
— mert elvi
éseket hozza
hanem szemé
elvi harcban
szemben, csá
selnek; — m
a személyek
hanem csak
kölcsebírói álarc
politikus a Pa
igazi politikus